

Založniška dejavnost Knjižnice Ivana Tavčarja Škofja Loka

Ena od osnovnih nalog knjižnice je tudi izdajanje samostojnih strokovnih publikacij, kot so na primer bibliografije, katalogi ali kaj podobnega. Prvo dokaj obsežno samostojno publikacijo, zbornik z naslovom Knjižnice na Škofjeloškem, je knjižnica izdala l. 1995 ob 50-letnici knjižnice.

Ob šestdesetletnici Muzejskega društva v Škofji Loki smo 16. junija 1997 v knjižnici odprli razstavo publikacij članov Proforskega ceha in Muzejskega društva v Škofji Loki, ki jih hrani Knjižnica Ivana Tavčarja Škofja Loka. Ob tej priložnosti smo izdali drugo publikacijo kot spremni katalog k razstavi. Knjižica z naslovom Publikacije članov Proforskega ceha in Muzejskega društva v Škofji Loki v Knjižnici Ivana Tavčarja Škofja Loka ima 24 strani in pet prilog, od katerih so štiri iz znamenite rokopisne kronike sestankov Proforskega ceha, ki je na kratko predstavljen na zavihku knjižice. Objavljeno gradivo je dobra zasnova za bodočo celotno bibliografijo članov Proforskega ceha in Muzejskega društva v Škofji Loki. Katalog je uredil avtor razstave Matjaž Eržen, višji knjižničar v Knjižnici Ivana Tavčarja, ki je tudi vodja domoznanske obdelave.

Tretjo publikacijo smo izdali 10. novembra 1997 ob odprtju razstave Ekslibrisi slovenskih knjižnic in knjižničarjev. Ta razstava je že tretja razstava ekslibrisov v škofjeloški knjižnici. Prvo, tematsko, z naslovom Geološki in rudarski ekslibrisi smo postavili marca 1995. V novembru istega leta pa smo ob 50-letnici knjižnice odprli drugo razstavo Ekslibris in literatura. Ekslibrisi na temo "knjiga" so se pojavili sicer na prvih razstavah že leta 1977 v primorskih knjižnicah: Sežana, Ajdovščina, Koper, Piran. Vendar ta naša razstava in spremni katalog v letu 1997 predstavljata prvi sistematični poskus predstavitve ekslibrisov slovenskih knjižnic in knjižničarjev. Ob tridesetletnici delovanja Društva Exlibris Sloveniae smo pripravili razpis za izdelavo ekslibrisov za knjižnice, knjižničarje in bibliotekarje in ga objavili v reviji Likovne besede in v glasilu Društva exlibris Sloveniae Društvene novice letos v januarju. Razpis smo poslali vsem nekdanjim petinšestdesetim matičnim knjižnicam v Sloveniji in NUK v Ljubljani. Z razpisom smo seznanili 40 likovnih umetnikov in oblikovalcev na območju vseh štirih občin: Škofja Loka, Gorenja vas - Poljane, Žiri in Železniki.

Razpis je bil zaključen konec septembra. 2. oktobra se je sestala žirija v sestavi: Leon Koporc, akademski slikar, Dušan Koman, kustos in likovni kritik v Loškem muzeju in Ana Florjančič, ravnateljica knjižnice. Žirija je ocenila prispele ekslibrise, določila izbor za prvo nagrado in 10 diplom ter 2 diplomi za kolekcijo. Nekaj ekslibrisov je izločila,

ker niso ustrezali razpisnim pogojem.

Na razpis je 29 avtorjev poslalo 54 ekslibrisov. Če prištejemo tudi tiste, ki so bili poslani le za razstavo, lahko z veseljem ugotovimo, da smo skupaj pridobili 81 ekslibrisov, od tega 43 novih.

V razpisu je 17 knjižnic pridobilo 31 novih ekslibrisov, 11 knjižničark in knjižničarjev pa 18 ekslibrisov. Naša knjižnica je pridobila 17 novih ekslibrisov, knjižničarki Martina Gostinčar in Ana Florjančič vsa jih pridobili sedem.

Prva nagrada

Prvo nagrado, in sicer 100.000 sit, je prejela akademska kiparka Andrejka Čufer iz Maribora za ekslibris, izdelan v slepem tisku na ročno izdelanem papirju iz cvetličnih listov, za bibliofila in farmacevta Štefana Predina.

Diplome za najboljše ekslibrise so prejeli:

1. Brezočnik Stojan, Čečovelje, Ravne na Koroškem, ekslibris Koroška osrednja knjižnica Ravne na Koroškem,
2. Guček Irena, Velenje, ekslibris za Knjižnico Ivan Napotnik Velenje,
3. Klančar Bojan, Cerknica, ekslibris za Knjižnico Jožeta Udoviča Cerknica,
4. Kmetec Dušan, Piran, ekslibris za knjižničarko Ksenijo Petaros,
5. Pavlovec Agata, Škofja Loka, ekslibris za bibliotekarko Bernardo Pavlovec,
6. Rupnik Nande, Idrija, ekslibris za Mestno knjižnico in čitalnico Idrija,
7. Sever Edi, Škofja Loka, ekslibris za knjižničarko Ano Florjančič,
8. Sterle Dušan, Kamnik, ekslibris za Knjižnico Kamnik,
9. Šubic Maja, Škofja Loka, ekslibris za Knjižnico Ivana Tavčarja Škofja Loka,
10. Vidic Franc, Škofja Loka, ekslibris za Knjižnico Ivana Tavčarja Škofja Loka.

Posebno priznanje žirije, diplomu za kolekcijo, sta prejela slikarja:

1. Berčič Franc - Berko, Škofja Loka: ekslibris Krekiana, trojna kolekcija ekslibrisov za Ano Florjančič;
2. Šalamon Arpad, Slovenske Konjice, serija osmih ekslibrisov za: Bibliothecae Franciscanorum MXDLXXII N. mesto, Knjižnico Ivana Tavčarja Škofja Loka, Knjižnico Konjice, Konjice, Napotnik Velenje, P. Felicijan Novo mesto, R. Pavlovec, Šentjur.

Kot zanimivost razstave je bil posebej izpostavljen kovinski ekslibris Jožeta Volariča, izdelan kot glava sredi knjižnih listov. Verjetno je prvi te vrste, morda celo v svetu; na razstavi je zbuhal posebno pozornost, zato krasí naslovnico kataloga.

Kot posebnost naj omenim še ekslibrise, narisane kot perorisbe v unikatnem izvodu, avtorice Zlate Volarič. Vsi se motivno nanašajo na Knjižnico Ivana Tavčarja in na njene knjižnične delavce.

Celotna grafična zbirka je posebno dragocena pridobitev za knjižnico. V naslednjih mesecih bo potovala po knjižnicah, ki so sodelovale v razpisu.

Katalog vsebuje štiri pisne prispevke. V prvem poročam o poteku in rezultatih razpisa.

V drugem prispevku z naslovom *Je knjiga v moji knjižnici res samo moja?* nestor slovenskega bibliotekarstva profesor Jaro Dolar razmišlja o pravnem in duhovnem lastništvu knjige. Prispevek akademskega slikarja in profesorja na Akademiji za likovno umetnost, Lucijana Bratuša, predstavlja vlogo računalniške grafike, sodobne grafične tehnike pri ekslibrisih. Zadnji prispevek govori o srečanju z enim od avtorjev ekslibrisov, Ivanom Razborškom iz Ljubljane, ki je doslej izdelal več kot 2500 ekslibrisov, s katerimi je znan v Appiano Gentile, Linzu, Oxfordu, Weimarju, Utrechtu, Hongkongu.

Katalog obsega 40 strani, v njem pa je natisnjenih 70 ekslibrisov. Izdali smo ga v 500 izvodih. Urednica kataloga je Ana Florjančič. Grafično ga je oblikovala in tiskala Tiskarna Uzar iz Trziča, fotografije je prispeval Tomaž Lunder iz Studia Grad v Škofji Loki, fotolite je izdelal Reproprint iz Kranja, tekst je lektorirala Marija Lebar, povzetek v angleščino je prevedla Karin Pečnikar.

Naš razpis in spremni katalog sta spodbuda za nadaljnje iskanje in pridobivanje ekslibrisov tako za knjižnice kot za knjižničarje. Mogoče bo akcija v prihodnjih letih prerastla v nekakšen bienale. Z njim bi postala škofjeloška knjižnica in Škofja Loka osrednje mesto za ekslibrise slovenskih knjižnic in knjižničarjev. To ne bi bilo presenetljivo, saj je 17. nov. 1997, v času naše razstave, minilo 30 let od prve razstave ekslibrisov v Sloveniji, ki je bila takrat postavljena prav v Škofji Loki, v Loškem muzeju.